Prima instanță: Judecătoria Chişinău, sediul Centru judecător: I. Secrieru-Coşleț
Dosarul nr. 2a-3123/24
2-24041968-02-2a-31072024

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

15 aprilie 2025
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 8 iulie 2024, în cauza civilă la cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului,-

a c o n s t a t a t:

**Pretențiile reclamantului:**

La 26 aprilie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de judecată acțiune împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale privind declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului.

În motivarea cererii s-a indicat că, că, la data de 13 februarie 2023, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin scrisoarea nr. 265pr/22-1661, în corespundere cu prevederile pct.64 al Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001, a solicitat autorității fiscale preluarea la evidență, în calitate de bun fără stăpîn a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”.

Menționează reclamantul că, din materialele prezentate de organul de urmărire penală rezultă că, la data de 16.12.2022, în REJ-1 al PCCPCS a fost înregistrat procesul penal nr.20226700265 în baza sesizării Directorului General al întreprinderii de Stat Calea Ferată din Moldova, Oleg Tofilat. În cadrul examinării

cauzei penale nr.20226700265 s-a stabilit că, la data de 03.09.2022 în jurul orei 11.00, după sosirea garniturii de tren cu nr. 105/106 cu ruta de deplasare București-Chișinău, pe teritoriul depoului de vagoane de pasageri Chișinău, au fost depistați 2 saci și 2 genți cu pachete de țigarete de marca ”Kult”, în total 1640 de pachete sau 32800 de țigarete. La 18 ianuarie 2023 prin Ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dorel Zatic, au fost recunoscute ca corp delict în cadrul procesului penal nr. 20226700265, țigarete de marca ”Kult”, în total 1640 de pachete.

În continuare, s-a indicat în cerere că, potrivit raportului de constatare tehnico - științifică seria B nr.2301 din 11.01.2023, 4 timbre de acciz AT 3/0221 aplicate pe 4 pachete de țigări de marca ”Kult slims” prezentate la cercetare în cadrul procesului penal nr. 20226700265 inițiat la 16.12.2022, au fost confecționate prin aceeași metodă ca și mostrele de comparație ale timbrelor de acciz de același tip, confecționate la întreprinderea poligrafică, specializată și autorizată în confecționarea timbrelor de acciz pentru articolele de tutun, prin urmare sunt autentice. Urmare a examinării cauzei penale nr.20226700265, la 08 februarie 2023 prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dorel Zatic, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal. Conform procesului verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, Serviciul Fiscal de Stat a preluat la evidență în calitate de bun fără stăpîn a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”.

S-a făcut referire la pct.64, 72 a Regulamentul cu privire la modul de evidență, evaluare și vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 972 din 11.09.2001, cu mențiunea că, bunurile care nu au proprietar sau al căror proprietar nu este cunoscut se consideră bunuri fără stăpîn și trec în proprietatea statului în temeiul hotărîrii instanței judecătorești, pronunțate la cererea Serviciului Fiscal de Stat. Precum, și, s-au enumerat art.4,5, 6, 279, alin.(1), lit.a), 281, alin.(1), alin.(2), lit.n) CPC, și, s-a solicitat declararea a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”, transmise Serviciului Fiscal de Stat, prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, bun fără stăpîn cu trecerea în proprietatea statului.

Solicită Serviciul Fiscal de Stat declararea a 1640 (una mie șase sute patruzeci) pachete de țigarete de marca ”Kult”, transmise Serviciului Fiscal de Stat, prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, ca bun fără stăpîn, cu trecerea în proprietatea statului.

**Poziția instanței de fond:**

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 8 iulie 2024, acțiunea la cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva Procuraturii pentru Combaterea

Criminalității Organizate și Cauze Speciale privind declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului, s-a respins ca neîntemeiată.

**Solicitarea apelantului:**

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 15 iulie 2024, Serviciului Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 8 iulie 2024, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

**Argumentele participanților la proces:**

În motivarea cererii de apel, apelanta, Serviciului Fiscal de Stat, a reiterat motivele invocate în cererea de chemare în judecată, suplimentar indicînd că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, dat fiind emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, motiv pentru care o consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată.

Consideră neîntemeiată concluzia instanței de fond precum că, speței nu sunt aplicabile prevederile capitolului VII din Regulament, fiindcă bunurile - 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult” au calitatea de corp delict, iar aceasta exclude posibilitatea atribuirii și a altei calități, inclusiv cea de bun fără stăpîn, care nu mai implică, alte acțiuni cu/sau fără implicarea instanței. Or, la caz bunurile preluate prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023 și recunoscute ca corp delict în cadrul procesului penal, fac parte din categoria celor care sub aspect legal nu pot fi comercializate, context în care necesită a fi recunoscute fără stăpîn.

Mai susține că, potrivit prevederilor pct.3 din Regulamentul cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001, Serviciul Fiscal de Stat îşi exercită atribuţiile privind evidenţa, evaluarea şi vânzarea bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate, uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, bunurilor succesorale şi a comorilor în conformitate cu codurile civil, penal, de procedură civilă, de procedură penală, contravenţional şi cu alte acte normative.

Mai invocă partea apelantă că, reieșind din prevederile pct.1 din Regulament, acesta stabileşte modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a: - bunurilor confiscate în folosul statului în baza sentinţelor şi hotărîrilor instanţelor judecătoreşti şi altor autorităţi de stat împuternicite să adopte astfel de hotărîri; - bunurilor fără stăpîn; - bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune, denumite în continuare bunuri succesorale; - bunurilor uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat,

sechestrate de autorităţile de stat împuternicite (cu excepţia celor sechestrate în baza Titlului V al Codului fiscal); - corpurilor delicte, anexate la dosarele penale.

De asemenea, potrivit pct. 64 din Regulament, bunurile care nu au proprietar sau al căror proprietar nu este cunoscut se consideră bunuri fără stăpân și trec în proprietatea statului în temeiul hotărârii instanței judecătorești, pronunțate la cererea Serviciului Fiscal de Stat. Cererea se înaintează la expirarea unui an din ziua luării la evidență a bunurilor.

Iar, pct. 72 din Regulamentul menționat stabilește, că Serviciul Fiscal de Stat la expirarea unui an din data luării în evidenţă a bunurilor, să depună în instanţa de judecată o cerere privind constatarea lor drept bunuri fără stăpîn, anexînd documentele aferente acestor bunuri. După pronunţarea hotărîrii judecătoreşti privind constatarea lucrurilor în cauză drept bunuri fără stăpîn, acestea trec în proprietatea statului.

Susține partea apelantă că soluția expusă în hotărîrea instanței de judecată este în contradicție cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 972 din 11.09.2001, care guvernează spețа, or, în posesia statului trec bunurile fără stăpîn, dacă în decursul unui an din momentul constatării, titularii nu au revendicat drepturile asupra lor şi a fost pronunţată hotărîrea judecătorească prin care s-a constatat că sînt bunuri fără stăpîn.

Indică partea apelantă că aceste circumstanțe  servește drept temei de casare a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08.07.2024, cu emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă integral.

**Termenul de declarare a apelului:**

În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 8 iulie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la data de 15 iulie 2024, în interiorul termenului legal.

**Argumentele părților în ședința instanței de apel:**

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, reprezentantul apelantului Serviciului Fiscal de Stat – Ludmila Starîș a susținut integral cele expuse în cererea de apel și, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept reflectate în aceasta, a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă să fie admisă integral.

Reprezentantul intimatului Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale la ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a înaintat cerere de amânare, deși procedura de citare legală a fost respectată, motiv pentru care, prin prisma art. 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa părții absente.

**Aprecierea instanței de apel:**

Audiind explicațiile părții prezente în ședința de judecată, studiind cererea de apel în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat, a casa hotărârea instanței de fond și a emite o nouă hotărâre de admitere a acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri.

Potrivit dispozițiilor art.386 din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei, normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronată. O hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

În conformitate cu art.387 din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională, a interpretat eronat legea, a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform prevederilor art.117 alin.(1) CPC, probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit dispozițiilor art.121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare

probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.

Articolul 130 alin.(1) CPC, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul civil reiterează că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit art. 4 din Codul de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăţilor şi a intereselor legitime ale persoanelor fizice şi juridice şi asociaţiilor lor, ale autorităţilor publice şi ale altor persoane care sânt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă şi ale altor raporturi

juridice, precum şi în apărarea intereselor statului şi ale societăţii, în consolidarea legalităţii şi a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

Instituția privind bunurile fără stăpîn este reglementată de Regulamentul cu privire la modul de evidență, evaluare și vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 972 din 11.09.2001.

Conform, pct. 1 al actului normativ menționat supra, se stabilește că, Regulamentul cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, stabileşte modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a:- bunurilor confiscate în folosul statului în baza sentinţelor şi hotărîrilor instanţelor judecătoreşti şi altor autorităţi de stat împuternicite să adopte astfel de hotărîri;- bunurilor fără stăpîn;- bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune, denumite în continuare bunuri succesorale;- bunurilor uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, sechestrate de autorităţile de stat împuternicite (cu excepţia celor sechestrate în baza Titlului V al Codului fiscal);- corpurilor delicte, anexate la dosarele penale;- comorilor.

Totodată, pct.26 din Regulament, stabilește că, bunurile confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, corpurile delicte, bunurile trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi comorile, luate la evidenţă de către Serviciul Fiscal de Stat, se vînd prin reţeaua comercială de stat sau prin alte unităţi comerciale, adică se reglementează modalitatea de vînzare a lor făcându-se iarăși delimitare pentru fiecare categorie separat, inclusiv separat bun fără stăpîn și corp delict. Totodată, pct.74 din Regulament statuează că, după expirarea termenului urmăririi penale, conform ordonanţei ofiţerului de urmărire penală corpurile delicte, al căror proprietar legal nu a fost identificat, sînt predate Serviciului Fiscal de Stat. Corpurile delicte, care nu au fost ridicate de proprietar în conformitate cu ordonanţa de restituire a lor şi cu avizul respectiv, după expirarea termenului de şase luni sînt predate Serviciului Fiscal de Stat.

Potrivit art.509 alin.(2) din Codul civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobîndirii cu bunăcredinţă.

Conform art. 515 alin.(2) din Codul civil, se consideră fără stăpîn bunurile mobile al căror proprietate a renunțat expres la dreptul de proprietate, bunurile abandonate, precum și bunurile care, prin natura lor, nu au proprietar.

**Circumstanțele de fapt ale cauzei:**

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul a stabilit că la data de 16.12.2022, în REJ-1 al PCCPCS a fost înregistrat procesul penal nr.20226700265 în baza sesizării Directorului General al Întreprinderii de Stat Calea Ferată din Moldova, Oleg Tofilat. În cadrul examinării cauzei penale nr.20226700265 s-a stabilit că la data de 03.09.2022 în jurul orei 11.00, după sosirea garniturii de tren cu nr.105/106 cu ruta de deplasare București-Chișinău, pe teritoriul Depoului de vagoane de pasageri Chișinău, au fost depistați 2 saci și 2 genți cu pachete de țigarete de marca ”Kult” , în total 1640 de pachete sau 32800 de țigarete.

La 18 ianuarie 2023 prin Ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dorel Zatic, au fost recunoscute ca corp delict în cadrul procesului penal nr. 20226700265, țigarete de marca ”Kult” , în total 1640 de pachete. Potrivit raportului de constatare tehnico - ştiinţifică seria B nr.2301 din 11.01.2023, 4 timbre de acciz AT 3/0221 aplicate pe 4 pachete de țigări de marca”Kult slims” prezentate la cercetare în cadrul procesului penal nr. 20226700265 inițiat la 16.12.2022, au fost confecționate prin aceeași metodă ca și monstrele de comparație ale timbrelor de acciz de același tip, confecționate la întreprinderea poligrafică, specializată și autorizată în confecționarea timbrelor de acciz pentru articolele de tutun, prin urmare sunt autentice (f.d.14).

Prin Ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale din 08 februarie 2023, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr.20226700265 (f.d.25).

Totodată, reieșind din actele dosarului rezultă că, la data de 13 februarie 2023, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin scrisoarea nr. 265 pr/22-1661 a solicitat autorității fiscale preluarea la evidență, în calitate de bun fără stăpîn a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”, în corespundere cu prevederile pct.64 al Regulamentului cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001 (f.d.26).

Conform Procesului-verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, Serviciul Fiscal de Stat a preluat la evidență în calitate de bun fără stăpîn a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult” (f.d.27-28).

Prin acțiunea înaintată în prezenta cauză, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat declararea a  1640 (una mie șase sute patruzeci) pachete de țigarete de marca ”Kult”, transmise Serviciului Fiscal de Stat, prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, ca bun fără stăpîn, cu trecerea în proprietatea statului.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 15 iulie 2024, Serviciului Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 8 iulie 2024, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu ce presupune explicarea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel menționează că instituția privind bunurile fără stăpîn este reglementată de Regulamentul cu privire la modul de evidență, evaluare și vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 972 din 11.09.2001.

Respectiv, conform, pct. 1 al actului normativ menționat supra, se stabilește că, Regulamentul cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, stabileşte modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a:- bunurilor confiscate în folosul statului în baza sentinţelor şi hotărîrilor instanţelor judecătoreşti şi altor autorităţi de stat împuternicite să adopte astfel de hotărîri;- bunurilor fără stăpîn;- bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune, denumite în continuare bunuri succesorale;- bunurilor uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, sechestrate de autorităţile de stat împuternicite (cu excepţia celor sechestrate în baza Titlului V al Codului fiscal);- corpurilor delicte, anexate la dosarele penale;- comorilor.

Reieșind din circumstanțele speței și normele legale enunțate, Colegiul constată că soluția expusă în hotărîrea instanței de judecată este în contradicție cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 972 din 11.09.2001, care guvernează speța, or, în posesia statului trec bunurile fără stăpîn, dacă în decursul unui an din momentul constatării, titularii nu au revendicat drepturile asupra lor şi a fost pronunţată hotărîrea judecătorească prin care s-a constatat că sînt bunuri fără stăpîn.

Astfel, analizând în ansamblu probele administrate la dosar, Colegiul constată că, la caz sunt întrunite condițiile de declarare a bunurilor - 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”, transmise Serviciului Fiscal de Stat, prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023 ca fiind bun fără stăpîn cu trecerea acestora în proprietatea statului.

Or, potrivit prevederilor pct.3 din Regulamentul cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate,fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001, Serviciul Fiscal de Stat îşi exercită atribuţiile privind evidenţa, evaluarea şi vânzarea bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate, uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, bunurilor succesorale şi a comorilor în conformitate cu codurile civil, penal, de procedură civilă, de procedură penală, contravenţional şi cu alte acte normative.

Totodată, reieșind din prevederile pct.1 din Regulament, acesta stabileşte modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a: - bunurilor confiscate în folosul statului în baza sentinţelor şi hotărîrilor instanţelor judecătoreşti şi altor autorităţi de stat împuternicite să adopte astfel de hotărîri; - bunurilor fără stăpîn; - bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune, denumite în continuare bunuri succesorale; - bunurilor uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, sechestrate de autorităţile de stat împuternicite (cu excepţia celor sechestrate în baza Titlului V al Codului fiscal); - corpurilor delicte, anexate la dosarele penale.

Astfel, la caz se reține că, la data de 13 februarie 2023, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, prin scrisoarea nr. 265 nr/22-1661 a solicitat autorității fiscale preluarea la evidență, în calitate de bun fără stăpîn a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”, în corespundere cu prevederile pct.64 al Regulamentului cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001 (f.d.26).

În continuare, se reține că conform procesului verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023 a fost preluată evidența a 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult”(f.d.27), fiind întocmită și fișa de cont analitic.(f.d.28)

Relevant în scopurile analizei raportului juridic litigios este pct.26 din Regulament, indică că, bunurile confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, corpurile delicte, bunurile trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi comorile, luate la evidenţă de către Serviciul Fiscal de Stat, se vînd prin reţeaua comercială de stat sau prin alte unităţi comerciale, adică se reglementează modalitatea de vînzare a lor făcându-se iarăși

delimitare pentru fiecare categorie separat, inclusiv separat bun fără stăpîn și corp delict.

La fel, pct. 64 din Regulament, statuează expres că, bunurile care nu au proprietar sau al căror proprietar nu este cunoscut se consideră bunuri fără stăpân și trec în proprietatea statului în temeiul hotărârii instanței judecătorești, pronunțate la cererea Serviciului Fiscal de Stat. Cererea se înaintează la expirarea unui an din ziua luării la evidență a bunurilor.

Totodată, pct.74 din Regulament statuează că, după expirarea termenului urmăririi penale, conform ordonanţei ofiţerului de urmărire penală corpurile delicte, al căror proprietar legal nu a fost identificat, sînt predate Serviciului Fiscal de Stat. Corpurile delicte, care nu au fost ridicate de proprietar în conformitate cu ordonanţa de restituire a lor şi cu avizul respectiv, după expirarea termenului de şase luni sînt predate Serviciului Fiscal de Stat.

Sub aspect, Colegiul constată că, ca neîntemeiată concluzia instanței de fond precum că speței nu sunt aplicabile prevederile capitolului VII din Regulament, deoarece bunurile - 1640 pachete de țigarete de marca ”Kult” au calitatea de corp delict, iar aceasta exclude posibilitatea atribuirii și a altei calități, inclusiv cea de bun fără stăpîn, care nu mai implică, alte acțiuni cu/sau fără implicarea instanței. Or, la caz bunurile preluate prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023 și recunoscute ca corp delict în cadrul procesului penal, fac parte din categoria celor care sub aspect legal nu pot fi comercializate, context în care necesită a fi recunoscute fără stăpîn.

Astfel, se reiterează prevederile art.509 alin.(2) din Codul civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condiţiile legii, prin ocupaţiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum şi prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate ca efect al dobîndirii cu bună credinţă.

În baza celor enunțate, Colegiul judiciar constată că prima instanţă nu a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, nu a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii şi incorect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre neîntemeiată.

Drept urmare, dat fiind că hotărârea instanței de fond este una neîntemeiată, Colegiul concluzionează privind admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 8 iulie 2024, în cauza civilă la cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului și se adoptă o nouă hotărîre prin care:

Se admite cererea Serviciului Fiscal de Stat împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului.

Se declară 1640 (una mie șase sute patruzeci) pachete de țigarete de marca ”Kult”, transmise Serviciului Fiscal de Stat, prin procesul verbal de preluare a bunurilor la evidență nr.178/23 din 21.02.2023, ca bun fără stăpîn, cu trecerea în proprietatea statului.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ruxanda Pulbere

Judecătorii — Roman Pascari

Ala Malîi